

ТИМОШЕНКО Сергій Прокопович (23. 01(04. 02). 1881, с. Базилівка Конотопського пов. Чернігівської губ., нині Конотопського р-ну Сумської обл. — 06. 07. 1950, м. Пало-Альто, шт. Каліфорнія, США) — архітектор, громадсько-політичний діяч. Брат [Володимира](#) та [Степана](#) Тимошенків. Закінчив Роменське реальне училище (нині Сумська обл., 1898), Санкт-Петербурзький інститут цивільних інженерів (1906). У 1899 — один із засновників Української студентської громади у Санкт-Петербурзі, 1902 — голова Української студентської громади при Санкт-Петербурзькому інституті цивільних інженерів, 1903 — член Санкт-Петербурзької групи Революційної української партії, 1905 — Української соціал-демократичної робітничої партії. 1906—08 брав участь у будівництві залізничного вузла ст. Ковель (нині Волинська обл.), був інженером Ковельського повітового земства. 1908—09 працював у дирекції Південно-Західної залізниці у Києві. Тоді ж очолював Київське товариство «Просвіта». Спроектував будинки в українському стилі на сучасних вулицях Саксаганського, № 101 (реалізовано 1908—09) та Паньківська, № 8 (1909—10) у Києві. 1909—18 жив у Харкові, де був старшим інженером, начальником технічного відділу, заступником головного інженера управління Північно-Донецької залізниці. Автор проєктів будівництва залізничних ліній Льгов—Харків—Ізюм—Родакове, Яма—Бахмут—Микитівка, Гришине—Рівне, залізничних станцій Чорномор-Кубанської залізниці, електрифікації Донбасу «Углеток». Консультантував на будівництві хімічного заводу товариства «Русско-Краска» в Куп'янському пов., заводу «Коксобензол» на ст. Рубіжна

(нині Луганська обл.). Мав власне архітектурне бюро. У харківський період виконав близько 10-ти проєктів будівель в українському стилі. Член Українського літературно-художнього й етнографічного товариства імені Г. Квітки-Основ'яненка, голова Українського художньо-архітектурного відділення Харківського літературно-художнього гуртка, харківського «Союзу мистецтв». Учасник мистецьких виставок у Єлисаветграді (нині Кропивницький), Києві, Москві, Харкові, перемажець близько 10-ти мистецько-архітектурних конкурсів. Голова Харківського громадського комітету, Харківської губернської ради, член української фракції Харківського виконавчого комітету, гласний Харківського губернського земства. Один з керівників Української Ради Харківщини, від квітня 1917 — член УЦР, від листопада 1918 — губернський комісар Харківщини від УНР. 1919—21 — старший інспектор залізниць, Міністр шляхів УНР. У липні 1920 — учасник переговорів та підписант угоди між УНР і Кубанським краєм про визнання незалежності обох українських держав, співробітництво та взаємодопомогу. У складі уряду виїхав на еміграцію. Оселився у Тарнові (Польща). Член Вищої військової ради УНР, Ради Республіки, учасник 2-го Зимового походу Армії УНР. 1921—23 — у Львові. Працював в архітектурному бюро І. Левинського, бюро Польського будівельного товариства. Автор проєктів будівель для Східної Галичини та Волині. Член Гуртка діячів українського мистецтва, Українського товариства допомоги емігрантам з Великої України. 1924—29 жив у Чехо-Словаччині: доцент, професор, декан, ректор (1927—28) Української господарської академії в Подєбрадах, співзасновник і викладач Української студії пластичного мистецтва в Празі. 1930 виїхав на території, що перебувала в складі Польщі, отримав польське громадянство. Тривалий час мешкав у Луцьку. Був членом Луцької міської ради, культурно-освітнього товариства «Рідна хата», головою управи Товариства імені Петра Могили, прибічної ради Чеснохресного товариства, членом управи Товариства імені Лесі Українки, заступником голови Волинського громадського комітету допомоги голодуючим у радянській Україні, керівником Волинського українського об'єднання та Луцького центру УНР. Від 1935 — посол Сейму, 1939 — член Сенату польського парламенту. Автор проєктів церков і цивільного будівництва. Учасник виставок у Варшаві, Кременці (нині Тернопільська обл.), Луцьку, Рівному. 1939—46 жив у Варшаві, Любліні, Луцьку, Перемишлі, Львові, Далмації, Загребі, Граці, Більську, Празі, Карлсбаді, Гайдельберзі. 1946—50 — у США. Автор проєктів церков у Канаді та США. Один із основоположників

українського архітектурного модерну (архітектурний романтизм) початку 20 ст.

Основні праці

Будівельні матеріали, їх властивості, досліди та виготовлення: Лекції читані в Укр. госп. академії в Подєбрадах. Подєбради, 1924.

Рекомендована література

1. Кекало М. Сергій Прокопович Тимошенко // Свобода. 1950, 18 лип.;
2. Власенко В. Сергій Тимошенко — архітектор і політик // Сумський історико-архівний журнал. 2007. № 2—3;
3. Вітченко Д. Харківський період життя і творчості Сергія Тимошенка // Пам'ятки України: історія та культура. 2014. № 12;
4. Сергій Тимошенко. Повернення. Х., 2021.

В. М. Власенко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Тимошенко Сергій Прокопович / В. М. Власенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-887022>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).